

Επιστολή Μητρ. Ν. Σμύρνης προς τον Αρχιεπ. Αθηνών για το Ουκρανικό

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νέας Σμύρνης](#)

Τον προσωπικό του προβληματισμό γύρω από το Ουκρανικό ζήτημα διατυπώνει με επιστολή του προς τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο ο Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών.

Η επιστολή

«Πρός
τόν Μα-κα-ρι-ώ-τα-το Άρ-χι-ε-πί-σκο-πο
Ά-θη-νῶν καί πά-σης Ἑλ-λά-δος κ. Ἰ-ε-ρώ-νου-μο,
Πρό-ε-δρο τῆς Ἰ-ε-ρᾶς Συ-νό-δου τῆς Ἰ-ε-ραρ-χί-ας
τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας τῆς Ἑλ-λά-δος,
καί τά σε-πτά Μέ-λη της

Μακαριώτατε Πρόεδρε·

Σεβασμιώτατοι ἀδελφοί καί Συνοδικοί Σύνεδροι,
Αἰ-σθάν-θη-κα τήν ἀ-νάγ-κη —τό χρέ-ος μου, κα-λύ-τε-ρα, ὡς ἐ-πι-σκό-που τῆς
Ἐκ-κλη-σί-ας καί τα-πει-νοῦ μέ-λους τοῦ σε-πτοῦ σώ-μα-τος τῆς Ἰ-ε-ραρ-χί-ας μας—
νά ἀ-πευ-θυν-θῶ στήν ἀ-γά-πη Σας μέ τήν ἔ-ναρ-ξη σή-με-ρα τῶν ἐρ-γα-σι-ῶν τῆς
τα-κτι-κῆς συ-νε-λεύ-σε-ως τοῦ ἱ-ε-ροῦ Σώ-μα-τος. Ὁ λό-γος εἶ-ναι ἡ πλη-ρο-φο-ρί-α
πού ἔχει γραφεῖ—χω-ρίς νά ἔ-χει ἀρ-μο-δί-ως δι-α-ψευ-σθεῖ— ὅ-τι μέλ-λει νά τε-θεῖ

ἐ-νώ-πιον τοῦ σώ-μα-τος καί τό λε-γό-με-νο «Οὐ-κρα-νι-κό» θέ-μα, ἄν καί δέν ἔ-χει πε-ρι-λη-φθεῖ στήν Ἡ-με-ρή-σια Δι-ά-τα-ξη τῶν ἐρ-γα-σι-ῶν τῆς Ἰ-ε-ραρ-χί-ας, ἡ ὁ-ποί-α κα-ταρ-τί-στη-κε ἅ-πό τήν Δ.Ι.Σ. τῆς λη-ξά-σης πε-ρι-ό-δου καί μᾶς ἔ-χει ἐγ-καί-ρως κα-τά τά προ-βλε-πό-με-να ἁ-πο-στα-λεῖ.

Ἐ-πέ-λε-ξα τήν ὁ-δό γιά ἔ-να τό-σο σο-βα-ρό καί λε-πτό ζή-τη-μα νά ἁ-πευ-θун-θῶ ἐν Συ-νό-δῳ πρός Ὑ-μᾶς, δι-ό-τι φρο-νῶ ὅ-τι ὁ ἰ-ε-ρός χῶ-ρος τῆς συ-νό-δου τῶν ἐ-πι-σκό-πων μιᾶς Ἐκ-κλη-σί-ας εἶ-ναι πρω-τί-στως καί κυ-ρί-ως ὁ τό-πος ὅ-που θά ἔ-δει νά ἐ-ξε-τά-ζον-ται καί νά συ-ζη-τοῦν-ται αὐ-τῆς τῆς φύ-σε-ως θέ-μα-τα.

1. Τό πρῶ-το πού θέ-λω νά κα-τα-θέ-σω στήν ἁ-γά-πη Σας εἶ-ναι ἡ βα-θειά λύ-πη καί ἡ πολ-λή ἁ-γω-νί-α πού συ-νέ-χουν τήν ψυ-χή μου γιά τήν κα-τά-στα-ση πού ἔ-χει δη-μι-ουρ-γη-θεῖ στήν ἁ-γί-α Ὁρ-θό-δο-ξη Ἐκ-κλη-σί-α μας. Ἡ πο-λυ-άν-θρω-πη ἁ-δελ-φή Ἐκ-κλη-σί-α τῆς Ρω-σί-ας καί ἡ πρω-τό-θρο-νη Ἐκ-κλη-σί-α τῆς Κων-σταν-τι-νου-πό-λε-ως, τό Οἰ-κου-με-νι-κό μας Πα-τρι-αρ-χεῖ-ο, νά εὐ-ρί-σκον-ται σέ πρω-το-φα-νῇ ἄν-τι-πα-ρά-θε-ση μέ ἁ-φορ-μή τή χο-ρή-γη-ση τοῦ οὐ-κρα-νι-κοῦ αὐ-το-κε-φά-λου. Ἡ Μό-σχα δι-έ-κο-ψε τήν ἐκ-κλη-σι-α-στι-κή-εὐ-χα-ρι-στια-κή κοι-νω-νί-α μέ τό Οἰ-κου-με-νι-κό Πα-τρι-αρ-χεῖ-ο καί προ-βαί-νει σέ ἐ-νέρ-γει-ες πού δι-α-σα-λεύ-ουν τήν ἐκ-κλη-σι-α-στι-κή ἐ-νό-τη-τα καί τόν σε-βα-σμό τοῦ ἐκ-κλη-σι-α-στι-κοῦ χῶ-ρου εὐ-θύ-νης τοῦ Οἰ-κου-με-νι-κοῦ Πα-τρι-αρ-χεί-ου καί τῶν κα-τά τό-πους ποι-μέ-νων του, ἐ-πι-σκό-πων καί πρε-σβυ-τέ-ρων. Ἡ ἐν λό-γῳ κα-τά-στα-ση, ἄν δέν εἶ-ναι σχί-σμα στούς κόλ-πους τῆς Ὁρ-θο-δό-ξου Ἐκ-κλη-σί-ας μας, ἁ-νοί-γει διὰ-πλα-τα τήν πόρ-τα πού ὁ-δη-γεῖ στό σχί-σμα. Καί οἱ ἄλ-λες Ὁρ-θό-δο-ξες Ἐκ-κλη-σί-ες, τά πα-λαί-φα-τα Πα-τρι-αρ-χεῖ-α καί οἱ αὐ-το-κέ-φα-λες Ἐκ-κλη-σί-ες, εἶ-τε ἐ-ξέ-φρα-σαν τήν ἄν-τί-θε-σή τους ἐ-πί τοῦ ἁ-να-κύ-ψαν-τος προ-βλή-μα-τος εἶ-τε υἱ-ο-θε-τοῦν στά-ση ἁ-να-μο-νῆς. Μέ ἁ-νη-су-χεῖ βα-θύ-τα-τα ἡ ὅ-λη κα-τά-στα-ση. Μᾶς ἐκ-θέ-τει συ-νο-λι-κά ὡς Ὁρ-θό-δο-ξη Ἐκ-κλη-σί-α στά μά-τια τῶν ἐ-τε-ρο-δό-ξων χρι-στια-νῶν καί ὁ-λό-κλη-ρου τοῦ κό-σμου. Τά ἐ-θνο-φυ-λε-τι-κά κρι-τή-ρια, κα-θῶς φαί-νε-ται, θά πρυ-τα-νεύ-σουν στίς ἐ-πι-λο-γές ὅ-λων. Καί ὁ κίν-δυ-νος νά δη-μι-ουρ-γη-θοῦν δύο «μπλόκ» ἐλ-λη-νο-φῶ-νων καί σλα-βο-φῶ-νων —κά-τι πού ἁ-πό ἐ-τῶν ὑ-πέ-βο-σκε στίς δι-ορ-θό-δο-ξες ἐκ-κλη-σι-α-στι-κές μας σχέ-σεις— εἶ-ναι ὁ-ρα-τός πλέ-ον καί διὰ γυ-μνοῦ ὁ-φθαλ-μοῦ.

2. Δέν ἐ-πι-θυ-μῶ νά εἰ-σέλ-θω στήν ἰ-στο-ρι-κή καί κα-νο-νι-κή ἐ-ξέ-τα-ση τοῦ ζη-τή-μα-τος ποῦ ἁ-νή-κει ἡ Μη-τρό-πο-λη Κι-έ-βου καί κατ' ἐ-πέ-κτα-σιν τοῦ χο-ρη-γη-θέν-τος αὐ-το-κε-φά-λου. Ἡ δι-α-φο-ρε-τι-κή κα-τα-νό-η-ση τῶν ἰ-στο-ρι-κῶν πη-γῶν, ἡ ἐρ-μη-νεύ-α τῶν ἰ-ε-ρῶν Κα-νό-νων κα-τά τρό-πο πού νά στη-ρί-ζουν δι-α-μορ-φω-μέ-νες ἁ-πό-ψεις ἢ σκο-πι-μό-τη-τες καί ἡ ἐ-πι-λε-κτι-κή ἐ-πί-κλη-ση τῆς ἐκ-κλη-σι-α-στι-κῆς πρά-ξε-ως ἁ-πό τούς ἁ-με-σα ἐν-δι-α-φε-ρο-μέ-νους καί ἁ-πό ὅ-σους ἔ-χουν πα-ρέμ-βει στό ζή-τη-μα, ἔ-χουν προ-κα-λέ-σει τε-ρά-στια σύγ-χυ-ση γύ-ρω ἁ-πό τό θέ-μα. Ἄν καί πα-ρα-δο-σια-κός στό φρό-νη-μα, αἰ-σθά-νο-μαι τήν ἁ-νάγ-κη νά ἐ-πι-ση-μά-νω ὅ-τι δέν ζοῦ-με στόν Δ' ἢ τόν Ε' αἰ-ώ-να. Οἱ ἐκ-κλη-σι-α-στι-κές δο-μές δέν εἶ-ναι αὐ-τές πού ὑ-πῆρ-χαν κά-πο-τε γύ-ρω ἁ-πό τή Με-σο-γει-α-κή λε-κά-νη καί λί-γο μα-κρύ-τε-ρα.

Ὁ-λό-κλη-ρες ἦ-πει-ροι ἄ-να-κα-λύ-φθη-καν ἄ-πό τό-τε. Ἡ Ἐκ-κλη-σί-α ἄ-πλώ-θη-κε σέ ὁ-λο τόν κό-σμο. Καί ἄ-πέ-ναν-τί της δέν ἔ-χει πλέ-ον τόν ἰ-ου-δαϊ-σμό καί τόν ἐ-θνι-σμό. Γύ-ρω μας συν-τε-λέ-στη-καν καί ἐ-ξα-κο-λου-θοῦν νά συν-τε-λοῦν-ται κο-σμο-γον-ικές με-τα-βο-λές. Δι-και-ού-μα-στε, ἄ-ρα-γε, ὅ-λα αὐ-τά νά τά ἄ-γνο-οῦ-με;

3. Πα-ρά ταῦ-τα, ἄς μοῦ ἐ-πι-τρα-πεῖ νά ση-μει-ώ-σω ἐ-πι-γραμ-μα-τι-κά ἐ-πί τοῦ θέ-μα-τος τά ἄ-κό-λου-θα :

α) Τό οὐ-κρα-νι-κό αὐ-το-κέ-φα-λο καί οἱ συν-θῆ-κες ὑ-πό τίς ὁ-ποι-ες χο-ρη-γή-θη-κε δέν ἔ-χουν κα-μιά ὁ-μοι-ό-τη-τα μέ τά ἄλ-λα αὐ-το-κέ-φα-λα πού χο-ρη-γή-θη-καν πα-λαι-ό-τε-ρα ἄ-πό τό Οἰ-κου-με-νι-κό Πα-τρι-αρ-χεῖ-ο μας. Τά προ-η-γού-με-να αὐ-το-κέ-φα-λα ζη-τή-θη-καν ἄ-πό τίς κα-νο-νι-κές το-πι-κές Ἐκ-κλη-σί-ες τῶν νέ-ων κρα-τῶν, συ-νη-γο-ροῦν-των σέ πολ-λές πε-ρι-πτώ-σεις καί τῶν φο-ρέων τῆς κο-σμι-κῆς ἐ-ξου-σί-ας.

β) Ἡ ἄ-να-γνώ-ρι-ση ἐν τά-χει (χω-ρίς νά ἐκ-φρά-σουν με-τα-μέ-λεια) τῶν σχι-μα-τι-κῶν καί τῶν λε-γο-μέ-νων «αὐ-το-χει-ρο-το-νῆ-των», —πα-ρα-καμ-πτο-μέ-νης τῆς κα-νο-νι-κῆς το-πι-κῆς Ἐκ-κλη-σί-ας, ἀλ-λά καί τοῦ Πα-τρι-αρ-χεί-ου Μό-σχας ὑ-πό τοῦ ὁ-ποί-ου κα-τα-δι-κά-στη-καν οἱ σχι-μα-τι-κοί— καί ἡ χο-ρή-γη-ση τοῦ αὐ-το-κε-φά-λου στή νέ-α ἐκ-κλη-σι-α-στι-κή δο-μή γεν-νᾷ εὖ-λο-γα ἐ-ρω-τη-μα-τι-κά καί προ-κα-λεῖ ἀν-τι-δρά-σεις. Πα-ρα-βλέ-πε-ται, δυ-στυ-χῶς, τό γε-γο-νός ὅ-τι αὐ-τή τή στιγ-μή στήν ἴ-δια πό-λη ἔ-χου-με δύο Μη-τρο-πο-λί-τες Κι-έ-βου καί δύο παράλληλες τοπικές Ἐκκλησίες. Καί τό Κί-ε-βο καί ἡ Οὐ-κρα-νί-α, ἐ-πι-τέ-λους, δέν εἶ-ναι χῶ-ρος δι-α-σπο-ρᾶς ἀλ-λά ἐ-νια-ία ἐ-θνι-κή ὁν-τό-τη-τα.

γ) Ἡ Ἐκ-κλη-σί-α τοῦ Χρι-στοῦ ζεῖ ἐν-τός τοῦ κό-σμου καί πο-ρεύ-ε-ται μέ-σα στήν ἰ-στο-ρί-α. Εἶ-ναι φυ-σι-κό, ἐ-πο-μέ-νως, ἡ ζω-ή της νά ἐ-πη-ρε-ά-ζε-ται ἄ-πό κοι-νω-νι-κές ἐ-ξε-λί-ξεις καί ποι-κί-λες ἄλ-λες με-τα-βο-λές. Αὐ-τό ἰ-σχύ-ει γιά ὅ-λες τίς το-πι-κές Ἐκ-κλη-σί-ες. Γιά τήν Ἐκ-κλη-σί-α τῆς Οὐ-κρα-νί-ας αὐ-τό ἰ-σχυ-σε στό πα-ρελ-θόν πο-λύ πε-ρι-σσό-τε-ρο, ὅ-πως μᾶς πλη-ρο-φο-ρεῖ ἡ ἰ-στο-ρί-α.

Τό φαι-νό-με-νο, κα-θώς βλέ-που-με, ἐ-ξα-κο-λου-θεῖ νά ἰ-σχύ-ει καί σή-με-ρα. Ἡ Οὐ-κρα-νί-α ἄ-πο-τε-λεῖ ἔ-δα-φος στό ὁ-ποι-ο ἀν-τι-πα-ρα-τί-θεν-ται γε-ω-πο-λι-τι-κές ἐ-πι-δι-ώ-ξεις ἄ-να-το-λῆς καί δύ-σε-ως.

Καί δι-ε-ρω-τᾶ-ται κα-νεῖς: Τή χο-ρή-γη-ση τοῦ αὐ-το-κε-φά-λου ἐ-πε-δί-ω-ξαν καί οἱ Ἡ-νω-μέ-νες Πο-λι-τεῖ-ες τῆς Ἀ-με-ρι-κῆς καί γι' αὐ-τό με-τά τή χο-ρή-γη-σή του ἐ-ξέ-φρα-σαν ἐ-πα-νει-λημ-μέ-να τήν ἰ-κα-νο-ποί-η-σή τους; Ἡ ἀν-τί-δρα-ση τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας τῆς Ρω-σί-ας εἶ-ναι μό-νο ἐκ-κλη-σι-α-στι-κοῦ χα-ρα-κτη-ρα ἢ ἐκ-φρά-ζει καί τήν προ-σπά-θεια τῆς Μό-σχας νά δι-α-τη-ρή-σει ὑ-πό τή δι-κή της ἐ-πιρ-ρο-ή τή Δη-μο-κρα-τί-α τῆς Οὐ-κρα-νί-ας, ὅ-πως γι-νό-ταν μέ-χρι πρό-τι-νος;

Εἶ-ναι νο-η-τό, ὅ-μως, ἐ-μεῖς οἱ ὑ-πεύ-θυ-νοι ποι-μέ-νες τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας πού ὑ-πέρ-παῖν ἄλ-λο ὁ-φεί-λου-με νά ἄ-γω-νι-ζό-μα-στε γιά τήν ἐ-νό-τη-τα τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας τοῦ Χρι-στοῦ, νά συμ-μα-χοῦ-με ἢ νά ὑ-πο-κύ-πτου-με στούς σχε-δια-σμούς καί τούς

άν-τα-γω-νι-σμούς τῶν ἀρ-χόν-των τοῦ κό-σμου τού-του;

4. Ὑ-πο-στη-ρί-ζε-ται ὅ-τι ἡ χο-ρή-γη-ση τοῦ αὐ-το-κε-φά-λου θά συ-νέ-τει-νε στήν ὑ-πέρ-βα-ση τῶν σχι-σμά-των, τήν ἐκ-κλη-σι-α-στι-κή ἐ-νο-ποί-η-ση τῶν ὀρ-θο-δό-ξων καί τήν εἰ-ρή-νευ-ση ἐξ ἐ-πό-ψε-ως ἐκ-κλη-σι-α-στι-κῆς τῆς Οὐ-κρα-νί-ας. Αὐ-τό, κα-θώς τά πράγ-μα-τα δεί-χνουν, δέν ἐ-πε-τεύ-χθη. Πα-ρα-τη-ρή-θη-καν —ὅ-σο του-λά-χι-στον στήν ἐ-ξου-σί-α ἦ-ταν ὁ τέως πρό-ε-δρος Πο-ρο-σέν-κο— δι-ωγ-μοί πι-στῶν καί ἀρ-πα-γές να-ῶν ἀ-νη-κόν-των σέ ἐ-νο-ρί-ες τῆς ὑ-πό τόν Μη-τρο-πο-λί-τη Ὁ-νού-φριο Ἐκ-κλη-σί-ας. Ἐ-πι-χει-ρή-θη-κε ἡ διὰ νό-μου ἀλ-λα-γή τοῦ ὁ-νό-μα-τος τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας του, ἡ ὁ-ποί-α τε-λι-κά ἀ-κυ-ρώ-θη-κε δι-κα-στι-κά. Ἀλ-λά καί ἡ νέ-α ἐκ-κλη-σι-α-στι-κή δο-μή πού ἔ-λα-βε τό αὐ-το-κέ-φα-λο δι-α-σπά-στη-κε. Ὁ «ἐ-πί-τι-μος πα-τρι-άρ-χης» Φι-λά-ρε-τος ἀ-πο-χώ-ρη-σε ἀ-πό αὐ-τήν ἀ-κο-λου-θού-με-νος ἀ-πό δε-κα-πεν-τά-δα ἐ-πι-σκό-πων καί ἐ-κτο-ξεύ-ον-τας πα-ράλ-λη-λα —ὁ ἴ-διος ἢ οἱ ἐ-πί-σκο-ποί του— βα-ρύ-τα-τες κα-τη-γο-ρί-ες κα-τά πάν-των.

5. Καί ἔρ-χο-μαι στά καθ' ἡ-μᾶς. Κα-τά τήν τα-πει-νή μου γνώ-μη ἡ ἀ-να-γνώ-ρι-ση ἡ μή τοῦ νέ-ου αὐ-το-κε-φά-λου δέν εἶ-ναι τῆς ἀ-πο-κλει-στι-κῆς ἀρ-μο-δι-ό-τη-τος τοῦ Προ-έ-δρου οὗ-τε τῆς Δ.Ι.Σ. ἀλ-λά τῆς Ἰ-ε-ράς Συ-νό-δου τῆς Ἰ-ε-ραρ-χί-ας. Ἡ Ἐκ-κλη-σί-α μας δέν δι-οι-κεῖ-ται ὑ-πό πα-τρι-αρ-χι-κό ἀλ-λά συ-νο-δι-κό κα-θε-στώς. Τό ἄρ-θρο 4α τοῦ Κα-τα-στα-τι-κοῦ μας Χάρ-του εἶ-ναι πε-ρι-σσό-τε-ρο ἀ-πό σα-φές.

Τό ζή-τη-μα εἶ-ναι ἄ-κρως σο-βα-ρό. Ἡ πα-ρελ-θοῦ-σα Δ.Ι.Σ., ἐ-άν ἔ-κρινε ὅ-τι ἐ-πε-βάλ-λε-το νά ἐ-ξε-τα-σθεῖ, θά ἔ-πρε-πε νά τό εἶ-χε συμ-πε-ρι-λά-βει στήν Ἡ-με-ρή-σια Δι-ά-τα-ξη τῆς πα-ρού-σης Τα-κτι-κῆς Συ-νε-λεύ-σε-ως.

Φρο-νῶ ὅ-τι γιά τό ἐν λό-γω θέ-μα, ἐ-άν τό ἱερό Σῶ-μα ἀ-πο-φα-σί-σει ὅ-τι ἐ-πι-βάλ-λε-ται νά ἀν-τιμ-ε-τω-πι-σθεῖ, νά συγ-κλη-θεῖ ἐ-πί τού-τω ἐ-κτά-κτως ἡ Ἰ-ε-ραρ-χί-α. Νά ὁ-ρι-σθεῖ εἰ-ση-γη-τής, ἔ-νας ἢ καί πε-ρι-σσό-τε-ροι τοῦ ἐ-νός. Καί νά λά-βουν γνώ-ση οἱ Ἰ-ε-ράρ-χες τῶν ὑ-φι-στα-μέ-νων ἐ-πι-σῆ-μων ἐγ-γρά-φων, κα-θώς καί τοῦ πε-ρι-ε-χο-μέ-νου τῶν σχε-τι-κῶν ἐ-πα-φῶν τοῦ Μα-κα-ρι-ω-τά-του γύ-ρω ἀ-πό τό θέ-μα. Ἡ βε-βι-α-σμέ-νη καί «στό πό-δι» ἀν-τι-με-τώ-πι-ση τοῦ ζη-τή-μα-τος θά μᾶς ἐκ-θέ-σει καί θά ἐμ-πλέ-ξει τήν Ἐκ-κλη-σί-α μας σέ πε-ρι-πέ-τει-ες. Εἶ-ναι λά-θος νά πι-στεύ-ου-με ὅ-τι μιὰ τέ-τοι-ου εἶ-δους ἀν-τι-με-τώ-πι-ση τοῦ θέ-μα-τος συ-νι-στᾷ στή-ρι-ξη πρός τό Οἰ-κου-με-νι-κό Πα-τρι-αρ-χεῖ-ο.

6. Εἶ-ναι ἀ-νάγ-κη νά πέ-σουν οἱ τό-νοι ἀ-πό ὅ-λους καί ὅ-λες τίς πλευ-ρές. Καί φυ-σι-κά καί ἀ-πό ἐ-κεί-νους οἱ ὁ-ποῖ-οι σπεύ-δουν νά κα-τα-θέ-σουν γρα-πτῶς τίς ἀ-πό-ψεις τους. Τό πά-θος σκο-τί-ζει τόν νοῦ καί ἡ ἐ-πι-θε-τι-κό-τη-τα κα-τά τοῦ ἄλ-λου τραυ-μα-τί-ζει τήν ἐν Χρι-στῷ ἀ-γά-πη. Ἡ Ἐκ-κλη-σί-α εἶ-ναι (καί) κοι-νω-νί-α ἀ-γά-πης. Ὡς χρι-στι-α-νοί «ὁ-φεί-λο-μεν ἀλ-λή-λους ἀ-γα-πᾶν» (Α' Ἰ-ω. 4,11). Ρῶ-σοι, Σέρ-βοι, Ρου-μά-νοι, Ἑλ-λη-νες, εὐ-ρω-παῖ-οι, ἀ-σιά-τες, ἀ-φρι-κα-νοί, ἀ-με-ρι-κα-νοί, ὅ-λοι εἶ-μα-στε τί-μια μέ-λη τοῦ ἀ-γί-ου σώ-μα-τος τοῦ Χρι-στοῦ, «ὅ ἐ-στιν ἡ Ἐκ-κλη-σί-α» (Κολ. 1,24). Ἀ-κό-μη καί ὅ-ταν κρί-νου-με πῶς ἔ-χου-με χρέ-ος νά ὑ-πε-ρα-σπι-στοῦ-με ὅ-τι-δή-πο-τε, αὐ-τό ὁ-φεί-λου-με νά τό κά-νου-με ὅ-σο

μπο-ροῦ-με «ἄ-πα-θῶς». «Δοῦ-λον Κυ-ρί-ου οὐ δεῖ μά-χε-σθαι, ἀλλ' ἥ-πιον εἶ-ναι πρὸς πάν-τας» (Β' Τιμ. 2,24).

Ἡ Ἐκ-κλη-σί-α δέν μᾶς ἁ-νή-κει. Ἐ-μεῖς ἁ-νή-κου-με στήν Ἐκ-κλη-σί-α, χά-ρι-τι Κυ-ρί-ου. Ἐ-κεῖ-νος, ὁ Κύ-ριος Ἰ-η-σοῦς, εἶ-ναι ἡ κε-φα-λή της, ὅ-χι ἐ-μεῖς· ὅ-ποι-ο κι ἅν εἶ-ναι τό λει-τούρ-γη-μα πού ἁ-σκοῦ-με μέ-σα στήν Ἐκ-κλη-σί-α κα-τά θεί-α συγ-κα-τά-βα-ση.

Ἡ ἁ-γά-πη καί ἡ μέ-ρι-μνα τοῦ Κυ-ρί-ου γιά τήν Ἐκ-κλη-σί-α Του εἶ-ναι ἁ-συγ-κρί-τως με-γα-λύ-τε-ρη ἀ-πό τή δι-κή μας. Γι' αὐ-τό, πέ-ρα ἀ-πό τά «δι-α-τε-ταγ-μέ-να», τά ὁ-ποῖ-α ὁ-φεί-λου-με ὡς «ἁ-χρεῖ-οι» δοῦ-λοι νά κά-νου-με (Λουκ. 17,10), προ-σευ-χό-μα-στε θερ-μά Ἐ-κεῖ-νος νά στη-ρί-ζει τήν Ἐκ-κλη-σί-α Του καί νά φω-τί-ζει κι ἐ-μᾶς τούς δού-λους Του νά ἐν-νο-οῦ-με ὁρ-θῶς καί νά ἐκ-πλη-ρώ-νου-με κα-λῶς τό χρέ-ος μας ἔ-ναν-τι τῆς κοι-νῆς Μη-τέ-ρας ὅ-λων μας, τῆς Ἐκ-κλη-σί-ας τοῦ Θε-οῦ.

7. Θέ-λω νά πι-στεύ-ω ὅ-τι ὁ πα-να-γι-ώ-τα-τος Οἰ-κου-με-νι-κός Πα-τριαρ-χης κ. Βαρ-θο-λο-μαῖ-ος, ἐκ-κλη-σι-α-στι-κός ἁν-δρας ἐ-κτά-κτων χα-ρι-σμά-των —πάν-τως ὅ-χι ἁ-λά-θη-τος!— μέ τό βα-θύ αἰ-σθη-μα εὐ-θύ-νης πού τόν δι-α-κρί-νει γιά τό λει-τούρ-γη-μα πού τοῦ ἐμ-πι-στεύ-θη-κε ὁ Θε-ός καί τήν πολ-λή ἁ-γά-πη πού τρέ-φει πρὸς τήν Ἐκ-κλη-σί-α, θά πρά-ξει ὅ-τι εἶ-ναι δυ-να-τόν γιά νά ἐ-ξέλ-θει ἡ Ὁρ-θό-δο-ξη Ἐκ-κλη-σί-α μας ἀ-πό τό ἁ-δι-έ-ξο-δο στό ὁ-ποῖ-ο φαί-νε-ται νά ἔ-χει πε-ρι-έλ-θει. Ἡ τα-πει-νό-της μου ἐν ὁ-νό-μα-τι τοῦ σε-βα-σμοῦ, τῆς τι-μῆς καί τῆς πολ-λῆς ἐν Χρι-στῷ ἁ-γά-πης πού τρέ-φει πρὸς τό σε-πτό πρό-σω-πό Του (αἰ-σθή-μα-τα τά ὁ-ποῖ-α καί ὁ Ἰ-διος γνω-ρί-ζει) γο-νυ-κλι-νῆς τόν πα-ρα-κα-λεῖ πρὸς τοῦ-το.

Μα-κα-ρι-ώ-τα-τε,

Σε-βα-σμι-ώ-τα-τοι ἁ-δελ-φοί,

Τό Οὐ-κρα-νι-κό εἶ-ναι ἐν-δε-χό-με-νο, ἅν ἡ πε-ραι-τέ-ρω ἁν-τι-με-τώ-πι-σή του δέν εἶ-ναι ἐ-ποι-κο-δο-μη-τι-κή, νά πλή-ξει καί-ρια τήν ἐ-νό-τη-τα τῆς Ὁρ-θο-δό-ξου Ἐκ-κλη-σί-ας μας. Κά-ποι-ος εἶ-πε —καθ' ὑ-περ-βο-λήν προ-φα-νῶς— ὅ-τι μᾶς ὑ-πεν-θυ-μί-ζει ἡ-μέ-ρες τοῦ 1054!

Πα-ρα-κα-λῶ ἐν τα-πει-νώ-σει νά μή σπεύ-σου-με νά λά-βου-με θέ-ση. Κα-λόν εἶ-ναι τέ-τοι-α ζη-τή-μα-τα νά προ-λαμ-βά-νον-ται, δι-ό-τι ἐ-άν τε-λι-κά δη-μι-ουρ-γη-θοῦν ἡ ἁν-τι-με-τώ-πι-σή τους καί εὐ-κο-λη δέν εἶ-ναι καί χρό-νος θά ἁ-παι-τη-θεῖ γι' αὐ-τό.

Ἰ-δι-αι-τέ-ρως πα-ρα-κα-λῶ τόν Μα-κα-ρι-ώ-τα-το νά ἁ-να-λά-βει κά-θε πρω-το-βου-λί-α πού χρει-ά-ζε-ται καί νά προ-βεῖ σέ ὅ-ποι-α πα-ρέμ-βα-ση κρί-νει ἐ-πω-φε-λῆ γιά τήν εἰ-ρη-νι-κή ἁν-τι-με-τώ-πι-ση τοῦ ζη-τή-μα-τος. Τόν βο-η-θεῖ, ἄλ-λω-στε, σ' αὐτό τό τα-πει-νό φρό-νη-μα πού τόν δι-α-κρί-νει καί ὁ ἥ-πιος χα-ρα-κτῆ-ρας του.

Πά-νω ἀπ' ὅ-λα, ἅς ἁ-να-πέμ-που-με τό αἰ-τη-μά μας «ὑ-πέρ εὐ-στα-θεί-ας τῶν ἁ-γί-ων τοῦ Θε-οῦ Ἐκ-κλη-σι-ῶν καί τῆς τῶν πάν-των ἐ-νώ-σε-ως» συ-χνό-τε-ρα καί

θερ-μό-τε-ρα.